

GAZETA PORANNNA

Biblioteka
KRYWANY
BIURO INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6624

Lwów, niedziela 18 lutego 1923.

Rok XVI

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. CENA EGZ. 300 M.

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Anglicy opuszczają Nadrenię. Państwo, w którym wszyscy kradną. Wielki wybuch w Borysławiu.

Rozpoczęcie rokowań handlowych z Rosją sowiecką.

Warszawa. (AW.) W ostatnich dniach między poselstwem polskim w Moskwie a komisją rządu w sprawie zagranicznych nastąpiła wymiana not w sprawie wznowienia polsko-rosyjskich rokowań handlowych. Na zapytanie poselstwa polskiego, komisariat wyraził swe uznanie dla neutralności rządu polskiego i wyznaczył termin rozpoczęcia rokowań na 26. bm. w Moskwie. Pracami końcowymi nad traktatem handlowym kierować będzie podsekretarz stanu Straßburger.

Po ukończeniu rokowań nad konwencją telegraficzną polsko-rosyjską, która rozpocznie się w najbliższych dniach w Moskwie wszczęte będą pertraktacje o zawarcie polsko-rosyjskiej umowy konsularnej.

PROJEKT REGULAMINU SEJMOWEGO.

Warszawa. Tel. wł. (m) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowym Sejm uchwalił projekt regulaminu w myśl projektu większości komisji regulaminowej.

Z ważniejszych postanowień tego regulaminu warto podnieść, że dla uzyskania nagłości wniosku potrzeba uchwały 30 posłów, a nie 60, jak komisja się domagała. Następnie dla poparcia wniosku o imienne głosowanie potrzeba 50 posłów, a nie 100. A w końcu połowie, którzy nie są obecni na posiedzeniu i nie usprawiedliwili się, tracą — nie jak proponowano przedtem 10 proc. dyjety poselskich, ale 5 proc.

TYDZIEŃ WAKACJI W SEJMIE.

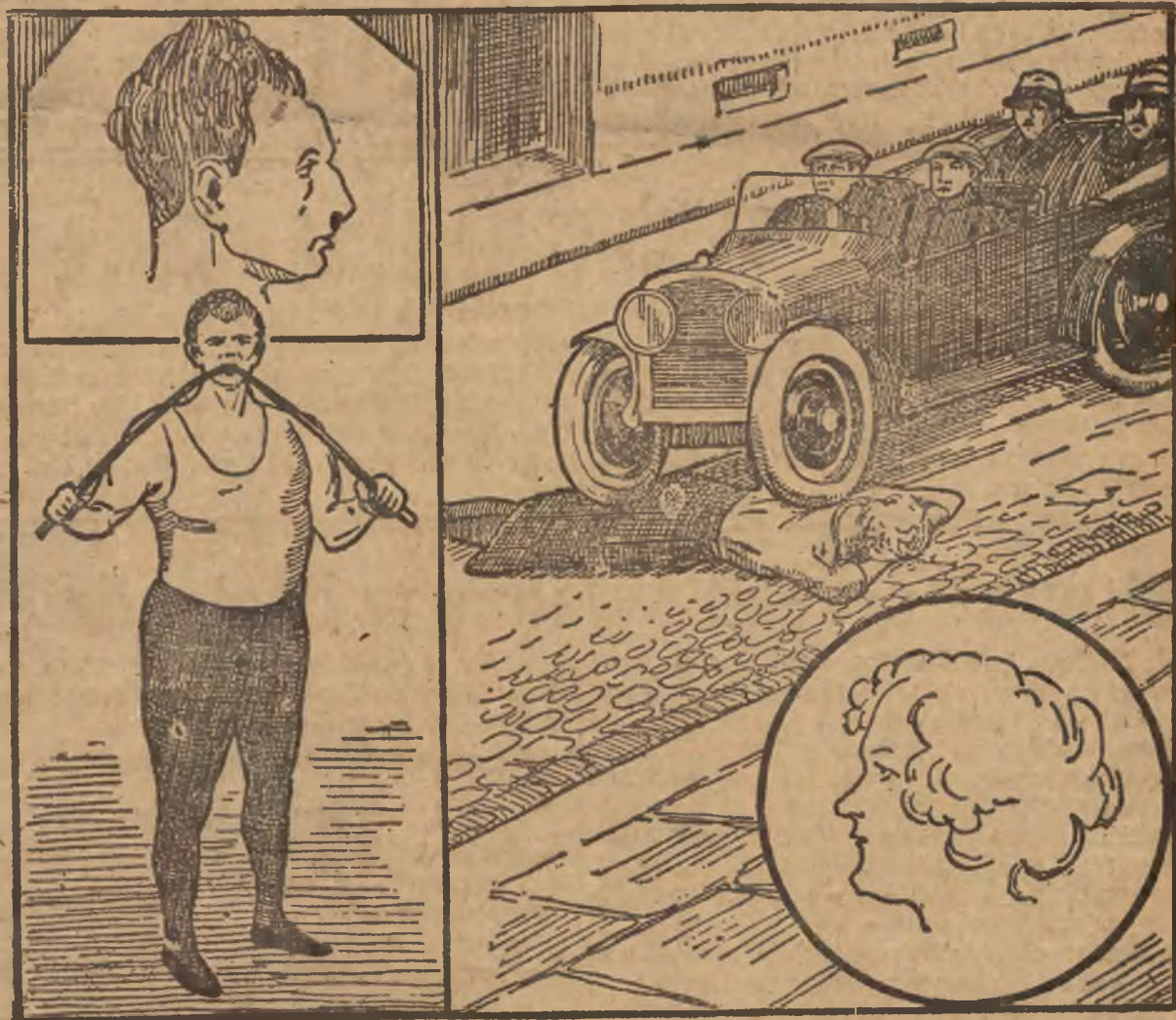
Warszawa. Tel. wł. (m) Dzisiaj odbyło się posiedzenie konwentu senatorów, na którym rozpatrywano sprawy bieżące. Konwent uchwalił pismo prez. m. n. Sikorskiego w sprawie współpracy rządu ze Sejmem skierować nie do komisji regulaminowej, a do komisji konstytucyjnej o rozpoznaniu i wydanie opinii.

Jak słychać, w przyszłym tygodniu, będącym okresem wakacji, sejmowa komisja skarbowa i budżetowa będą pracowały bez przerwy.

RASZIN KONAJĄCY.

Praga. Tel. wł. (g) Mł. francuz Raszin jest konający. Czynność serca utrzymuje się sztucznie.

PANNA, KTÓRA POTRAFI UNIEŚĆ AUTO... I MŁODZIEŃC, GRYZĄCY ŻELAZO.

(Do artykułu na str. 7.)

Olbrzymie bankructwo w Berlinie.

NIEMCY ZNÓW KUPIJĄ OBCE WALUTY.

Berlin. Tel. wł. (ch) Sensacją dnia dzisiejszego na giełdzie berlińskiej było ogłoszenie niewypłacalności pewnego większego banku, którego banki Przeszy ze względu na trwającą deparytę wynoszący jeden i trzy dziesiąte miliarda marek. Stało się to z powodu olbrzymich strat, poniesionych na giełdzie przez gwałtowny spadek obcych walut. W toku są próby uzdrowienia tego banku. Bank Przeszy ze względu na trwającą deparytę obcych walut przystąpił dzisiaj wskutek silnej podaży do nabywania obcych walut.

Ostry kurs w Nadrenji.

Paryż. (AW.) „Petit Journal“ donosi, że rząd francuski w najbliższych dniach przystąpi do dalszego zaostrzenia blokady Ruhry, a w szczególności do zamknięcia przywozu rudy kruszcowej do Zagłębia, aby w ten sposób unieruchomić przemysł westfalski.

ROZWIĄZANIE POLICJI NIEMIECKIEJ.

Paryż. (AW.) „Liberte“ donosi, że władze okupacyjne postanowiły rozwiązać policję niemie-

cką na całym obszarze Zagłębia Ruhry, jako wrógo usposobioną względem Francuzów.

ARESZTOWANIE BURMISTRZÓW.

Düsseldorf. (AW.) Skutkiem oporu, stawionego zarządzeniom władz okupacyjnych aresztowali Francuzi burmistrzów kilku znacniejszych miast Zagłębia jakoto m. Essen, Oberhausen, Gelsenkirchen, Duisburg i Herne.

Anglicy gotują się do wymarszu.

Berlin. (AW.) „Prager Presse“ donosi, że w najbliższych dniach opuszczają wojska angielskie Nadrenję. Są one już od 9. lutego gotowe do wymarszu, tak, że w przeciągu 24 godzin mogą usunąć się z terytorjum okupowanego. „Prager Presse“ przypuszcza, że rząd Bonara Lawa wyda wkrótce rozkaz ewakuacji Kolonii, oraz odtransportowania wojsk angielskich do kraju.

Paryż. Tel. wł. (m) Francusko-angielska konferencja w sprawie przejęcia przez Francuzów linii kolejowych znajdujących się na obszarze obsadzonym przez Anglików, trwała dziś od godz.

11.30 przedpołudniem do pierwszej południu w Londynie. Delegacja francuska z min. Le Trocquerem na czele udała się w ciągu dnia dzisiejszego do Paryża, celem złożenia odpowiedniego referatu. Dzisiejszy „Temps“ wieczorny twierdzi, że konferencja nie wydała pozytywnych rezultatów, natomiast „Intransigeant“ donosi, że Anglia zgodziła się na transport francuskich i belgijskich pociągów węglowych przez obsadzoną wojskami francuskimi nową linię kolejową: Düsseldorf-Akwizgraa.

Położenie w Smyrnie bardzo poważne

FLOTA KOALICJI W POGOTOWIU.

Londyn. (AW.) Z Konstantynopola donoszą, że położenie w Smyrnie jest bardzo poważne. Ekstremiści domagają się wypowiedzenia układu w Houdanji. Nastroje w Zgromadzeniu Narodowym nie sprzyjają ustępstwom na rzecz sprzymierzonych. Polityka Ismeda spotkała się z ostrą krytyką i wpływ jego zmniejszył się znacznie. W kołach politycznych Konstantynopola uważają wyjazd przedstawiciela sowiektów Aratowa za niepo-

myślny dla ogólnej sytuacji.

Londyn. (AW.) W porcie Smyrny znajduje się 22 okrętów wojennych, z tego 11 angielskich, 4 francuskie, 3 włoskie i 4 tureckie.

Londyn. (AW.) „Daily News“ notuje niesprawdzone pogłoski, że Turcy ostrzeliwali bardzo silne francuskie torpedowce w Smyrnie. Jeden z okrętów ma być uszkodzony.

Obsadzenie pasa neutralnego odbywa się w spokoju.

Warszawa. Tel. wł. (m) Z kół miarodajnych informują, że dalsza akcja obejmowania przez władze polskie pasa neutralnego nie napotyka na większe przeszkody, dlatego też zapowiedziane na dziś posiedzenie komitetu politycznego Rady m. celem omówienia sytuacji w pasie neutralnym nie zostało zwołane.

Warszawa. (AW.) Dzienniki podają, że 12 bm. sekretariat Ligi Narodów otrzymał telegram rządu kowieńskiego z protestem przeciw podziałowi strefy neutralnej polsko-litewskiej. Liga Narodów nie odpowiedziała na protest, ograniczając się jedynie do zakomunikowania go członkom Ligi.

Litwini przejęli władzę w Kłajpedzie.

Kłajpeda. (AW.) 15 bm. o godz. 11:30 przedpołudniem zjawili się przedstawiciele nowego rządu Gallisa i Simonajtsa wraz z komisarzem i jankim. W obecności komisarza odbyło się oddanie rządu nowemu dyrektorjatowi. Simonajts złożył w ręce Gallisa władzę. Wedle informacji prasy litewskich wojska francuskie w najbliższym czasie opuszczą Kłajpedę, zależnie od tego, kiedy zapadnie ostateczna decyzja Rady ambasadorów. Między wojskami litewskimi a francuskimi doszło do układu, na zasadzie którego wojska francuskie okupować będą północną część miasta, litewskie zaś południową. W skład rządu obecnego, prócz Gallisa wchodzi 2 Litwini i 2 Niemcy. Akt przejęcia władzy formalnie oznacza zwycięstwo komisji ambasadorów, w rzeczywistości uznanie faktu dokonanego. Rząd Simonajtsa pozostawił puste kasy i ten właśnie brak pieniędzy wywołuje niebezpieczeństwo zaburzeń w mieście, gdyż niema funduszy na wypłatę plac robotniczych.

Litwinów w demobilu amerykańskim składa się z 2 lekkich krążowników, oraz 2 łodzi podwodnych, znajdujących się w drodze do Kłajpedy.

STRAJK GÓRNIKÓW WE FRANCJI.

Paryż. Tel. wł. (w) „L'Humanite“ donosi, że dziś przystąpiło sto tysięcy górników do strajku. Dzienniki prawicowe oświadczają, że strajk nie rozszerzy się na wszystkie organizacje górnicze.

Wielki wybuch w kopalni boryslawskiej.

SZYB KOPALNI „WIT“ ZUPELNIENIE ZNISZCZONY.

Boryslaw. (AW.) We czwartek o północy w kopalni „Wit“ nastąpił wybuch nitrohepatyn, przygotowanej do torpedowania szybu. 160 kg. tego aterjału wybuchło z użyciem przyrządów. Szyb i okoliczne budynki zniszczone. W promieniu pół km. wyleciały wszystkie szyby. Szkodę szacują na 200 milionów. Strat w ludziach nie było. Wiertacz,

który podczas wybuchu obecny był w szybie, wyrzucony wybuchem na 5 metrów w górę doznał silnych kontuzji.

Kopalnia „Wit“ należy do tow. „Polski Przemysł Naftowy“ i „Polska Nafta“. Dziś (16 bm.) ma się odbyć torpedowanie szybu „Pomorski“.

Telegramy.

—0—

KRÓL BELGIJSKI W PARYŻU.

Paryż. (AW.) „Intransigeant“ donosi, że król belgijski udaje się do Paryża, by tu z Pomcarem, oraz francuskimi ministrami odbyć naradę w sprawie wprowadzenia odrębnej waluty w Z. Ruhry.

IDA JUŻ PO „ZASILKI“ DO AMERYKI.

Londyn. (PAT.) „Daily Mail“ donosi z N. Jerku, że ambasador niemiecki zwrócił się do rządu amerykańskiego z prośbą o zbieranie składek w celu zebrania funduszu na udzielenie pomocy 300.000 Niemców zagłębia Ruhry. Rząd amerykański odnosi się wyraźnie nieprzychylnie do tej sprawy, ponieważ wie dobrze, że wielcy kapitaliści Niemcy wystali do Ameryki przeszło 200 milionów funtów szterlingów. Rząd amerykański sądzi, że Niemcy uczyniliby lepiej, gdyby użyli swych kapitałów na niesienie pomocy współrodakom, zamiast apelować do dobroczynności Amerykanów.

I JAPONJA PODEJMIŁA STOSUNKI Z ROSJĄ.

Warszawa. Tel. wł. (m) Z Moskwy donoszą, że b. japoński poseł w Warszawie Kowakami podczas swego przejazdu przez Rosję odwiedził prawie wszystkich członków sowiarskiego i omówił możliwość nawiązania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Rosją a Japonią.

W kołach sowieckich utrzymują, że Japonia zgodzi się ewakuować Sychalin, żąda natomiast przed nawiązaniem stosunków wynagrodzenia jej obywateli, którzy ponieśli straty na Syberji. Również sławą za warunek udzielenie jej koncesji nad Amurem i Kamczatkę.

O ile pertraktacje zakończą się pomyślnie, potem sowieckim w Tokio zostałby Joffe.

ZNÓW JEDEN „IDEOWIEC“.

Warszawa. (AW.) „Ekspress Poranny“ donosi, że morderca metropolity Jerzego wystosował do ministra sprawiedliwości list, w którym twierdzi, że bynajmniej nie kierował się motywami osobistymi w spełnieniu zbrodni i miał jedynie na celu dobro cerkwi prawosławnej.

Grozi częściowe zamknięcie Politechniki.

Pomimo zaprowadzenia od dwóch lat „numerus clausus“ na przeprowadzonym Wydziale Mechanicznym Politechniki lwowskiej, pokazało się w bieżącym letnim półroczu roku akademickiego 1922-23, że niepodobna pomieścić zapisanych studentów w kreślarniach i pracowniach. O ile przeto w ciągu bieżącego półroczu nie uzyska Politechnika całego budynku Zakładu karnego dla kobiet im. Marii Magdaleny dla rozszerzenia swych pomieszczeń, wstrzyma się w myśl uchwały Rady Wydziału Mechanicznego z 12. bm. wpiśy nowych studentów na 1-szy rok studiów w przyszłym roku akademickim 1923-24 względnie w razie objęcia tylko części wymienionego budynku ograniczy się liczbę studentów, mogących być przyjętymi na 1-szy rok Wydziału Mechanicznego, do 50-chu.

FLOTA LITEWSKA JUŻ PLYNIE...

Gdańsk. (AW.) „Dziennik Gdański“ donosi z Rewna, że wojenna flota litewska, zakupiona przez

Sejm potępił apoteozowanie zbrodni.

TAKŻE CH. D. OFICJALNIE PRZYŁĄCZYŁA SIĘ DO POTĘPIENIA BEZMYŚLNYCH MANIFESTACJI

Warszawa. Tel. wł. (m) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu w wielkie zainteresowanie wywołał wniosek nagły Wyzwolenia w sprawie gloryfikacji zbrodni, popełnionej na osobie najwyższego dostojnika Rzpltej. Nagłość tego wniosku motywował pos. Putek zaznaczając, że śmierć Nowiadowskiego wywołana wyrokiem sądu i decyzją Prezydenta Rzpltej stała się źródłem wicherzeń, kierowanych nawet przez stronnictwa zasiadające na skrajnej prawicy tej Izby. Eneidecką gloryfikacją zbrodni była początkiem manifestacji, jakie od tego czasu ciągną się po dzień dzisiejszy. Są organizacje, które mają na celu specjalne urządzenie uroczystości ku uczczeniu pamięci Nowiadowskiego. Nie chodzi w tej chwili o historyków i filistrów, wykupujących po sklepach kwiaty i noszących je na grób skazańca, chodzi raczej o wyjaśnienie stosunku urzędników państwowych do państwa i o zaciąganie się niektórych organów rządowych, a mianowicie tych urzędników, któ-

rzy w tych manifestacjach brali jawnie udział. Pos. Putek podał między innymi, że np. we Lwowie młodzież seminarjum żeńskiego brała oficjalnie udział w nabożeństwach zaobnych za Nowiadowskiego, pod kierownictwem pedagogów dyrektorów

wrażenie również wywołała mowa przedstawiciela Chładcji. Zaznaczył on, że jego stanowisko jest tego rodzaju, iż potępił z punktu widzenia chrześcijańskiego i obywatelskiego gloryfikowanie zbrodni, dokonanej na najwyższym zwierzchniku państwa.

Chładcja aienia nie przeciw temu, aby rząd w przypadkach gdy urzędnik dopuści się takich postępów ze surowością wystąpił przeciwko podobnym wykroczeniom. W głosowaniu przez drzwi nagłość wniosku Wyzwolenia uchwalono 156 głosami przeciw 141.

Przyjźni Bonara Law'a.

Lwów, 17. lutego.

Prezydent ministrów Bonar Laws wygłosił w parlamencie wielką ekspozycję polityczną, w której najwięcej uwagi poświęcił obecnemu konfliktowi francusko-niemieckiemu. I przyznać należy, że to co Bonar Laws powiedział stanowi nieprzejmna niespodziankę, nie tylko dla samej Francji, lecz także dla wszystkich jej szczerych przyjaciół. Pomimo zwycięstwa dotąd dla Francji neutralności w konflikcie francusko-niemieckim zarządzał Bonar Laws, że Anglja w najbliższej już przyszłości odwoła swoje oddziały z Kolonji. Nie sam fakt odwołania nieeficznych oddziałów angielskich z Niemiec lecz znaczenie, jakie Bonar Laws faktowi temu sam przypisuje wywołując może zaniepokojenie nie tylko w Paryżu, lecz także w innych metropoljach Europy. Oto Bonar Laws zaznaczył wyraźnie że wycofanie wojsk angielskich z Kolonji oznaczałoby rozbieżność ententy, czyli opuszczenie Francji przez Anglię. Anglja, wierna wiekowej swej

Ó definitywne ustalenie granic.

Warszawa. Tel. wł. (m) Z poważnych źródeł informują, że na jednej z ostatnich narad gabinetowych omówione zostały sprawy stosunku miarotajnych czynników międzynarodowych co do ostatecznego uregulowania naszych granic. Rząd

doloży wszelkich starań, aby odpowiednie czynniki międzynarodowe rozpoczęły już kroki dyplomatyczne, zmierzające do ostatecznej likwidacji sprawy granic Rzpltej.

Czy kolej może istnieć bez deficytu?

MIN. KOLEI TWIERDZI, ŻE TAK, I OPRACOWUJE ODNOŚNY PLAN.

Warszawa. Tel. wł. (m) Minister kolei zajęty jest obecnie sprawą przekształcenia gospodarki kolejowej, na gospodarstwo camowystarcza. Jak wynika z dotychczasowych obliczeń przy odciążeniu kolei od różnych uciążliwych świadczeń na

rzecz innych resortów, zwłaszcza wojskowości i poczty, samowystarczalność taka jest zupełnie możliwa. Wówczas to administrowanie kolei będzie mogło odbywać się bez deficytu.

Polska uzyskała za cukier 6 m. l. dolarów.

WPLYNIE TO NA ZNIŻKĘ KURSU WALUT OBCYCH.

Warszawa. Tel. wł. (m) Na zasadzie porozumienia z cukiernikami Min. skarbu otrzymało milion trzysta tysięcy funtów szterlingów za wywóz zeszłorocznej kampanii cukrowej. Stanowi to z góra sześć milionów dolarów. Suma ta powiększy bardzo znacznie zapasy walutowe PKKP. I

pozwoi zaspokoić całkowite zapotrzebowanie walutowe ze strony przemysłowców i banków.

W ten sposób można mieć nadzieję, że usunie się zapotrzebowanie na waluty obce, że kursa jej spadną.

Kaplica w Brodach przed forum Sejmu.

INTERPELACJA POSŁA REIZESA.

Warszawa. Tel. wł. (m) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowym pos. Henryk Reizes wniósł interpelację do prez. min. i do min. spraw wewnętrznych w sprawie głośnych wypadków brodzkich, opisanych w swoim czasie bardzo obszernie w lwowskiej „Gazecie Porannej”.

Interpelant domaga się od rządu, aby wystąpił przeciw bezprawnemu łapaniu praw własności. Wypadek taki zdarzył się w Brodach, gdzie zajęto bezprawnie budynek będący własnością niejakiego Krystjampolera. Interpelant zapytuje prez. min., czy wiadomym mu jest, że na obsza-

rze Rzpltej znajdują się miejscowości, w których artykuły 99 i 95 konstytucji nie mają zastosowania, dalej, czy wiadomym jest, że starosta w Brodach oddał wykonanie władzy bezpieczeństwa w ręce nielegalnego zarządu klasztornego. W końcu czy wiadomym mu jest, że konieczne tolerowanie przez władze państwowe gwałtów na własności prywatnej. Według regulaminu uchwalonego przez Sejm, odpowiedź na interpelację ma nastąpić w ciągu 6 tygodni.

Kupujcie znową przyczkę

NADESLANE.

Kupujcie losy I-szej Akad. loterii przedmiotów artystycznych. Obrazy, rzeźby, kilim, hafty, makaty. Ciągnięcie 31. marca. Los 1000 marek. Towarzystwo Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, ul. Łozińskiego 7 od 7 do 8 wczorazem. — Odsprzedawcom znaczny rabat.

894

Rumunja odda Rosji część Besarabji?

Bukareszt. (AW.) „Politica” donosi, że rząd rumuński zawarł ostatnio układ z Rosją, na mocy którego Rumunja by zabezpieczyć sobie pokój z Sowjetami odda im część Bessarabji. Sprawa ta

zajęć się ma na bieżącej konferencji ministrów Ententy w Bukareszcie. Drugim ważnym punktem obrad tej konferencji ma być rozbrojenie Wexier.

BONAR LAWS

polityce łączenia się z pokonanym świeżo przeciwnikiem, uchwyciłaby niewątpliwie rekę którą Niemcy, pragnący zemsty na Francuzach ku niej wciągają.

O pewnej niechęci przynajmniej do obecnego rządu francuskiego świadczy już to, że Bonar Laws odważył się w parlamencie powiedzieć, że Francuzi pragną wprawdzie bardzo odszkodowania od Niemców, w tym samym jednak stopniu dążą do tego, by Niemcy odszkodowania tego zapłacić nie mogli. Jest to bowiem jawne potępienie całej dotychczasowej polityki Francji wobec Niemiec. Bonar Laws zarzuca też Francji że nie zgodziła się na załatwienie konfliktu z Niemcami przez Ligę Narodów. Przysięć może jednak wkrótce czas — mówi Bonar Laws z głosem życzliwego Nicomora proroka — że Francuzi sami o pośrednictwo to będą się starali a wówczas nadzieje stosowna dla Anglii chwila do pośrednictwa.

Z powodu nieustępliwości Francji i Niemiec uważa Bonar Laws obecną sytuację polityczną za bardzo groźną, nie wkluczającą niemiłych niespodzianek. W Parwju ocalała mowa Bonara Lawsa bardzo spokojnie, widząc w niej jedynie dowód chwilowej tylko skuteczności intryg Berlina.

Dr. Jeleś.

Dla tych, co niewidzieli! W sobotę 17 i w niedzielę 18 lutego br.
po raz ostatni

SODOMA i GOMORA

(GRZECH)

W gł. roli: **Lucy Dornale**

Dusza Polski na kresach Wschodnich.

Jak się polszczyła Ukraina. Ludność ruska pragnie spokoju, ale papi Jatrzą...

II.

**SZTUCZNIE STWORZONA INTELIGENCJA RUSKA ROZSADNIKIEM NIEZADOWOLE-
NIA I PODBURZANIA. — MAŁE UŚWIADOMIENIE NARODOWE OSADNIKÓW POL-
SKICH. — TOPNIEJĄCE REZERWY POLSKIEJ INTELIGENCJI**

Nawet Austrii, mimo najusilniejszych zabiegów nie udało się dopiąć wymarzonego celu rutenizacji Ukrainy i ona musiała się zgodzić na to, że mimo tępienia polskości i sztucznego faworyzowania żywiołu ruskiego, wbrew jej woli większość stanowisk administracyjnych w tym kraju była obsadzona przez Polaków i że bez nas i bez polskiego języka tym krajem rządzić nie było można. Z drugiej strony jednak niezapominajmy, że rządy austriackie wyrządziły nam wielkie szkody.

Sztucznie stwarzana inteligencja ruska po mału wzrastała liczebnie, na szczęście jednak jej wewnętrzna wartość jest jeszcze bardzo niska, o czym świadczy próba ogniowa dokonana w jesieni 1918 roku.

Próba ta wykazała zupełną nieudolność tych żywiołów do samodzielnego życia politycznego. Jeżeli jednak wnikiemy w duszę ludności nieobjętej tym chorobliwym procesem, to wirzymy całkiem inny obraz.

Duszę tę wyczuć możemy jedynie na wsi, przyglądając się bliżej dążnościom wiejskiej ludności ruskiej, która tworzy jej właściwy rdzeń i nadaje cechę usposobieniu ruskiej części tego kraju.

Pomijając ogólnie znany fakt, że ludność ruska jest prawie równoważoną przez ludność polską, spostrzedz można, że główną cechą charakterystyczną nastrojów ruskiej ludności wiejskiej jest **pragnienie spokoju i ustalenie się warunków.**

Ludność ta ląknęła silnej władzy, któraby jej dała możność spokojnej pracy na wsi.

Inny duch wieje natura nie z murów Św. Jura, który w systematycznie po każdej wsi rozsianych popach ma gorliwych orędowników i krzewicieli swej idei.

Na ten moment musimy zwrócić szczególną uwagę. U każdego popa znajduje się pod pozorem przyszłego zięcia lub instruktora dla dzieci jakiś pseudo-inteligent, na których właśnie

opiera się ruska tajna organizacja.

Słzy tej nie należy przeceniać, gdyż na szczęście ruski kler, zdzierający przy każdej sposobności sułte daniny ze swych wiernych duszyczek i zazwyczaj obarczony liczną rodziną, nie cieszy się wiel-

NADEŚLANE.

Na zielony Karnawał Tańce

nowoczesne w najnowsz. kracjach. Kur-
sa i osobne lekcje.

Dla młodzieży szkolnej ku sa tańców zwy-
kłych i nar. dowych. 1011

„Ecole de Danse“, ul. Lindera 5.
Dancingi we czwartek, w sobotę i niedzielę.

kim miernem, ani gorącym uwielbieniem ze strony ludności wieśniaczej.

Sprawa kina „Świtez” w Tarnopolu.

USZCZUPLENIE DOCHODÓW GMINY I T. S. L.

Tarnopol, 16. lutego.

(k.) Jak wiadomo, od chwili wykrycia oszustw w kinie „Świtez”, do dziś dnia w sali tej nie odbywają się przedstawienia kinematograficzne. Właściciel kina, niejaki Adolf Loorber, jeszcze od r. 1918 uprawiał różne nadużycia z biletami wstępu, uszczuplając gminę Tarnopol w dochodach z podatku od widowisk tak, że suma strat dochodzi do wysokości kilku milionów. Za te sprawy Loorber był nawet aresztowany, jednak po przesłuchaniu został z więzienia śledczego wypuszczony.

Tymczasem sprawa otwarcia kina „Świtez” jakoś utyka, a na tem cierpią tak fundusze gminy, jak Towarzystwa Szkoły Ludowej które pozostały pozbawione pokaźnych dochodów. Mianowicie koncesję na prowadzenie kina „Świtez” posiada T. S. L. i tę koncesję właśnie dzierżawił Loorber, płacąc 5 procent z brutto tytułem dzierżawy. Sala zaś jest własnością niejakiemu Szynagla, trudniącego się dostawami, wobec czego Loorber w kinie tem mało co posiadał.

Gdy władze obecnie nie chcą Loorberowi pozwolić na prowadzenie kina T. S. L. zmuszone jest wydzierżawić swoją koncesję komu innemu. Z tego powodu zgłosiło się już kilku oferentów, dających różne, korzystniejsze

Ta obserwacja powinna jednak wskazać nam drogę postępowania, szczególnie w stosunku do rdzennie polskiej ludności tutaj żyjącej.

Ruch osadniczy liczbowo znacznie zaśilił szeregi polskie wśród tutejszych wsi. Gdy się jednak przypatrzemy z bliska ruchowi osadniczemu i wogóle stosunkom wśród polskiej ludności na wsi, nasuwają się nam niestety niezbyt pocieszające refleksje. O ile polskość tego kraju utrzymana została dzięki ruchliwości i ofiarności naszej inteligencji, to z drugiej strony, powiedzmy sobie całkiem szczerze, ud polski żyje tutaj częstokroć w zupełnej nieświadomości pod względem narodowościowym.

Nie wolno nam również pominać faktu, że dzięki pracy, niepojętej wprost dla każdego Polaka, tutejsza inteligencja polska, wciąż topnieje, gdyż ciągnie na zachód, a jej miejsce zajmuje świeżo nastająca inteligencja ruska. Musimy się więc kategorycznie domagać od rządu, ażeby każdy Polak, który z jakichkolwiek bądź względów stał przeniesiony zostaje, natychmiast zastąpiony został Polakiem. Szczególnie dotyczy to sądownictwa, gdyż w tej dziedzinie podczas wznowienia sądów doraźnych poczyniliśmy tyle smutnych doświadczeń, a także i lokalnych przedstawiciel resortowych ministerstw.

nawet od Loorbera warunki. Jednak wydział sprawy nie rozstrzyga, gdyż znalazły się pewne jednostki pragnące zatuszować sprawę Loorbera i jego dalej utrzymać w charakterze dzierżawcy koncesji kinematograficznej. I z tego to powodu kino „Świtez” ciągle jeszcze zamknięte, na czem gmina i T. S. L. dalej ponosi materialne straty.

Walka policyjna z szaleń- tąncą.

(p) „Roz-shimmienie” i „rozfoxtrocenie” Berlina doprowadziło do takiego rozluźnienia moralności, że władze wdziały się zmuszone do energicznej interwencji. Policja berlińska wydała bardzo surowe zarządzenia, redukujące znacznie ilość lokali tanecznych, a i w pozostałych wprowadzono wczesne godziny policyjne. Właściciele dancingów, będących dziś jednym z najlukratywniejszych interesów, czynią usilne starania, celem uchylecia tych zarządzeń. Na razie udało im się uzyskać przedłużenie godziny policyjnej, oraz pozwolenie na urządzenie trzech wieczorów tanecznych w tygodniu dla koncesjonowanych lokali tanecznych. Wobec nieposiadających tych koncesji są władze nadal neurlagane.

BOGUMIŁA ANCÓWNA

DZIENNIKARKA I B. NAUCZYCIELKA SZKOŁY HANDLOWEJ ŻEŃSKIEJ
PO CIĘŻKICH CIERPIENIACH, ZAOPATRZONA ŚW. SAKRAMENTAMI, ZMARŁA
DNIA 14. LUTEGO 1923 R., W 39 ROKU ŻYCIA.

POGRZEB ODBĘDZIE SIĘ W SOBOTE DNIA 17. LUTEGO 1923 R., O GODZINIE 3-ciej
PO POŁUDNIU Z DOMU PRZEDPOGRZEBOWEGO (UL. KOCHANOWSKIEGO L. 94) NA
CMENTARZ ŁYCZAKOWSKI DO GROBOWCA RODZINNEGO, NA KTÓRY TO OBRZĘD
KREWNYCH, PRZYJACIÓŁ I ZNAJOMYCH ZAPRASZA W SMUTKU POGRAŻONA

RODZINA.

Najwspanialszy film sezonu! „MARGOT“

francuskie arcydzieło techniczne w 6 akt. — Odmalowanie boskości natury — cu'ovne p'stelow: z leca. Na wikszy artysta malarz ws a ywał do geria r. reżyse o i. W gl. r li wrocza CINA PALE RME. — Naje: POLSKA. KINO LEW WĘGRY, międzypaństwowe zakłady w piłkę n zn.

SKRZYPEK GHETTA

Nowość amerykańska!
Pierwszy raz w Polsce!
Dziś Kino NOWOŚCI.

Telegram!!!

Telegram!!!

TAJEMNICZY WYPADK W TATRACH

Wkrótce wyjaśnienie nader ciekawej historii sławnego artysty Wiktor BIEGOŃSKIEGO

Państwo, w którym wszyscy kradną. Walka ze złodziejami kolejowymi w Rosji św.

Wzorem „naczalstwa“ idą pomniejsze złodziejaski. — W jednym roku okradziono koleje na 37 milionów złotych rubli. — Zeżna miotła Dzierżyńskiego.

Sensacyjne rewelacje o wyłomie, jaki w część pracy, a plon jej przedstawia się następujący

Sensacyjne rewelacje o wyłomie, jaki w zasobnym skarbcu sowieckim zrobili Radek, Snowjew, Sadoul i tow. uzupełnia prasa bolszewicka („Ekonomičeskaja Żiźn“) szczegółami, dającymi obraz wprost potwornej korupcji w każdej dziedzinie życia państwowego współczesnej Rosji. Zdaje się, jakoby zarazki złodziejstwa, łapownictwa i innych podobnych zaraz, toczących Rosję carską wyginęły ze szczytem w atmosferze krwawego terroru. Tymczasem stało się przeciwnie: wybujowały niesłychanie i dojadają resztek organizmu kolosa rosyjskiego, tylko że obecnie przybrały barwę — czerwoną...

W r. 1922 na kolejach rosyjskich zginęło skutkiem kradzieży, rabunku lub „nieznanych przyczyn“.

2 i pół miliona pudów środków żywności, przeszło 6 milionów tuców opału, 80 tysięcy pudów przesyłek wartościowych, razem około 11 i pół miliona pudów w łącznej wartości przeszło 37 milionów złotych rubli, co stanowi 15 procent ogólnych wydatków w dziale komunikacji.

Cviry te przeraziły nawet „wyrozumiałą“ z natury na takie „narodowe“ wybryki rząd sowiecki. Wydelegowano specjalną komisję śledczą pod wodzą słynnego z żelaznej ręki Dzierżyńskiego, celem oczyszczenia kolejowej stajni Augiasza.

Ta „komisja centralna dla zwalczania korupcji kolejowej“ zakończyła już pierwszą

DZIERŻYŃSKI
mający podjąć syzyfową walkę ze złodziejstwem w Rosji.

Wywedzono ze służby 3000 urzędników kolejowych,

a z nich przeszło 1000 skazano na różne kary, 60 procent tych zuchów — to byli zaprzysiężeni komuniści.

Znow inne gniazdo złodziejstwa, to t. zw. „Centrosojuz“. W styczniu r. b. zaczął się w Moskwie olbrzymi proces przeciw 38 członkom tej instytucji rządowej, oskarżonym o spekulację pieniędzmi państwowymi i sprzeniewierzenie depozytów rządowych, za co grozi kara śmierci.

Jak się okazało „Centrosojuz“, mający w reku rozdział towarów, był w porozumieniu z całą bandą paskarzy i spekulantów, tak, że korporacje i konsumy nie mogły dostać towaru. Szkoda wyrządzona wniosła kilkaset bilionów rubli. Głównymmacherem był niejaki Schein któremu udało się zbiec.

Wreszcie — jak donoszą z Petersburga — w tamtejszym instytucie górniczym popełniono

olbrzymią kradzież kosztownych kruszców z muzeum.

Skradziono 6 funtów platyny, 2 funty litydium i osmium, znajdujące się tam już od 150 lat, a przedstawiające olbrzymią wartość.

Jak widać z tych kilku przykładów, kradną co mogą i gdzie mogą. Wywóz tych łupów zachowują sobie na lepsze czasy — gdy łatwiej będzie się wydostać z granic czerwonej ojczyzny...

Xto jest warjatem?

Na ławce ogrodu w zakładzie obłąkanych koło Kopenhagi siedział jeden z pacjentów z wedką w rękę, zwieszoną nie nad wodą — bo tej nie było — lecz nad trawnikiem. Litociwy jakiś przechodzień widząc ten próżny trud, zagadnął biedaka:

- Długo już tak siedzisz?
- Od rana.

— Dajcie spokój łowom, a chodźcie lepiej na szklanke piwa.

„Rybak“ chętnie posłuchał wezwania. Po paru „hałbach“ piwa i dobrem cygarku zapytał litociwy jęgomość:

- A dużo też złowiliście dzisiaj?

— Pan jest już czwarty z rzędu! — odparł cynicznie stary, puszczając naiwnemu samarytaninowi kłęb dymu w twarz.

Gość oczywiście zabrał się czempredzej, przy siegając, że już nigdy nie będzie hojny dla domniehanych warjatów, gdyż w tym wypadku sam odegrał rolę wariata.

Z TEATRU.

(„Gwiazda“, sztuka w 3 aktach Hermana Baha).

Lwów, 17. lutego.

Znany esseista i krytyk wiedeński, Herman Bahr, nigdy nie był p'sarzem dramatycznym z krwi i kości. Można być teoretykiem dramatu można mieć w małym palcu całą kulturę sceny, a nie potrafić dać ze siebie żywego tworu teatralnego o nieprzemijającej wartości. To samo zdarzało się nieraz nawet najęzszym poetom, czy powieściopisarzom. W stosunku do Hermana Baha poznała się na tem nawet rodzima krytyka Wiednia, gdzie z kilku dzieł scenicznych Baha jedynie „Koncert“ cieszył się większym powodzeniem. Ten to „Koncert“ widzieliśmy za dyrekcji Hellera w teatrze lwowskim, z niezrównanym Żelazowskim w głównej roli.

O ile mogliśmy stwierdzić przedwczoraj, „Gwiazda“ stoi znacznie niżej od „Koncertu“ tak pod względem koncepcji twórczej, jak i techniki sceniczej. Ot taka sobie co najwyżej poprawna sztuka, na modłę Sudermanowska,

zatrącająca siłnie literatura i myszka, bo pisana była w czasach, gdy bilet do teatru kosztował tylko dwa guldery. W pomysłcie nie nowa, w przeprowadzeniu konwencjonalna, pisana napewno z jednej strony dla jakiejś upatrzonej z góry gwiazdy dramatu wiedeńskiego, z drugiej zaś strony dla osobistych porachunków autora z pewnymi osobistościami z wiedeńskiego świata artystycznego.

Nie dziwnym się zupełnie, że p. Bilińska-Czarnowska po długich wywczasach scenicznych wybrała sobie właśnie tą sztukę, ażeby przypomnieć swój talent lwowskiej publiczności. Tytułowa rola Leny Lad'nser daje aktorce pod każdym względem wspaniałe pole do popisu, a odważyć się na nią może tylko artystka dojżała, pewna swych środków i swojej techniki aktorskiej. Pierwszy raz widziałem p. Czarnowską w roli, wymagającej tak dużej skali (rozkapryszone marzycielstwo, kokieteryja, czułość serca spragnonego miłości histerja, zazdrość, tragifarsowy akcent zerwania z kochankiem i dramatyczne wybuchy) i muszę przyznać, że oddałbym jej bez wahan'a patent na dobra aktorkę. Dała reakcję, przeprowadzoną konsekwentnie i pewnie, ciepła wewnętrznie, barwną zewnętrzną

(wspaniałe kostjumy), a więc żywą i prawdziwą podobną.

Poza tytułową „gwiazdą“ dwie tylko role w sztuce są si'niej zarzysowane. Wisingera (Peliński) i Dr. Rohra (Rygier). Peliński po niebardzo udanym Guclu w „Ślubach“, miał wczór o wiele szczęśliwsz, umiejąc przeprowadzić ładnie po aktorsku załamanie się wstydliwego chłopca w nerwowego i zazdrosnego kochanka. Rygier wyrobił się na doskonałego aktora charakterystycznego, który da się użyc' wszędzie i zawsze i żadnej roli nie zapusuje.

Sum'enną jak zawsze była Rowińska w niewdzięcznej roli panny Zipser. Typy milutkich pensjonarek stworzyły Dahlkówna i Ładosiówna. W scenach ensemblowych 3 aktu, wwręczserowarych niezwykłe barwnie i con amore przez Raslińskiego, wvb'li się pięknie swymi epizodami Lochman i Kalinowski.

Henryk Zberzchowski.

Dzisiaj i jutro 18. b. m. po raz ostatni wyświetlają „Marysienka” i „Kopernik”
ALE SANDRA DUMES i świetny
 dramat jednoserjowy w 6-ciu
 z prologiem p. t.

Człowiek w żelaznej masce

Sąd doraźny we Lwowie. Morderca z pod Rawy Ruskiej. — 15 lat więzienia.

Wczoraj przed sądem doraźnym we Lwowie stanął Maciej Cichy, liczący lat 19, oskarżony o skrytobójstwo.

Wedle ustnego oskarżenia, wygłoszonego przez prokuratora Sywulaka, Cichy dnia 18. stycznia umówił się ze swoim towarzyszem i kolegą z różnych wypraw złodziejskich Elaszem Suchowiczem z Zameczka, liczącym lat 21 do udania się na wyprawę złodziejską do pobliższej Rawy ruskiej.

Część nocy tej spędził Cichy u swojej narzeczonej, która właśnie powiła dziecko, a skoro kur zapisał Cichy z Suchowiczem wyruszył w stronę Rawy Ruskiej. W drodze jednak między miejscowościami Kamionka a Starą Wsą na wzgórzu zw. Łysa Góra, Cichy znieacka uderzył obuchem sierkiery Suchowicza w głowę. Wtedy — według twierdzenia Cichego — uderzony miał rzucić się na niego i rozpoczęła się walka na śmierć i życie. Cichemu udało się wreszcie przez podstawienie nogi powalić przeciwnika na ziemię, poczem Cichy obuchem sierkiery zadał Suchowiczowi jeszcze dwa ciosy w głowę, a trzeci ostrzem w szyję.

Gdy Cichy spostrzegł, że Suchowicz już nie żyje, obrócił go twarzą do nieba, ścignął zeń kurtkę, poczem zwiłód zaczął w pobliżu las tam je obsypał śniegiem. Dokonawszy tego mordu wrócił do narzeczonej i najsposkońniej ułożył się do snu. Jednak maksyma o przyćmianiu zbrodniarza do miejsca zbrodni zwyciężyła i w tym wypadku. Zbrodniarz wrócił nazajutrz do trupa a ujrzawszy jeszcze na nim dobre buty, po rozcięciu cholew ścignął je z skosnających zwłok.

Wkrótce potem Cichy sprzedał arendarzowi Markusowi Wolfowi kurtkę zamordowanego za 6000 marek i przebywał dalej we wsi. Gdy ociec Suchowicza, zaniepokojony nieobecnością syna, zapytał go, czy nie wie, co się stało z jego synem, Cichy odpowiedział, że syn jego poszedł na służbę a on nawet pożyczył mu 25.000 marek i dał bochenek chleba na drogę.

Dopiero w dniu 7 lutego, gdy śnieg zaczął tać, znaleziono niedaleko od drogi zwłok zamordowanego Suchowicza.

Karol Dabrowski, komendant posterunku policyjnego w Kamionce Wołoskiej aresztował wkrótce Cichego, który w zupełności przyznał się do zbrodni, dodając, że z zamarem zamordowania posił się od tygodnia. Do prawdziwego motywu zbrodni trudno było dotrzeć, gdyż Cichy powody popełnienia morderstwa zniemal ustawicznie. Również twierdził, że skłoniła go do tego nieojalność zamordowanego, który, mimo że był współnikiem wszelkich jego zbrodni czyich poczynił, nazywał

go we wsi otwarcie bandytą, drugi raz utrzymywał znowu, że skłoniła go chęć zabrania mu butów i kurtki, innym razem wreszcie podawał zemstę za nieoddanie długu w kwocie 25000 marek.

Na rozprawie wczorajszej przesłuchano cały szereg świadków, którzy o Cichym wydałi nieochlebne opinie, twierdząc, że był on włóczęgą, nerobem i złodziejem. Przesłuchany Wolf Markus, który kupił od niego kurtkę, zeznał, że nie on zauważył podejrzanego mimo, iż na kurtce były ślady krwi.

Po przeprowadzonej rozprawie, w czasie której obrońca wobec przyznania się Cichego do zynu mał bardzo trudne zadanie, trybunał uznał Cichego w mym zbrodni skrytobójczego morderstwa i zasądził go, że względu na młody wiek i inne okoliczności łagodzące, na 15 lat ciężkiego więzienia z obostrzeniami.

Rozprawie przewodniczył r. Mayer, oskarżał prokurator Sywulak, bronił z urzędu dr. Ba.yoki.

Z DZIAŁA.

NOWE PODWYŻKI MAGISTRACKIE.

Dzisiaj gdy taka trudna zgoda,
 Gdy się większość stwarza w meco,
 Elektryczność, gaz i woda
 Nawciąż utrzymają się za ręce.

Nie pomogą żadne tamy,
 Żyjesz kosztem wciąż za tani.
 Jeden krzyknie: Podwyższany,
 Drugi zaraz idzie za nim.

Co za zgody błyskawiczość?
 Jaka dyrektywa karna?!
 Woda, gaz i elektryczność
 Trójca dziwnie solidarna.

Gaz ci truje każdą chwila,
 Woda w gardle ci już stoi,
 A za światło placisz tyle,
 Co za dużych szczę pości!

Hola! dosyć tej chciwości,
 Bo się stanie tak e dziwo.
 Że będziemy żyć w ciemności,
 Popijając tylko piwo.

Rozpoczęcie zawodów narciarskich w Zakopanem.

Zakopano, (PAT) Dzisiaj rozpoczęły się w Zakopanem drugie międzynarodowe zawody narciarskie o mistrzostwo Tur, połączone z zawodami o mistrzostwo wojsk polskich. Trwać one będą 16, 17 i 18. Zakopano ma wyjątkowo odświętny Dworzec kolejowy udekorowany na przyjęcie gości flagami o barwach narodowych i o barwach państw, których przedstawiciele biorą udział w zawodach.

Zawody organizuje polski związek narciarski i sekcja narciarska polskiego Tow. tatrzańskiego. Protektorat objął gen. Sikorski. Organizacją zawodów zajmuje się komitet pod przewodnictwem dra Józefa Dieh'a.

O godz. 9 rano wyruszyli zawodnicy, którzy wezmą udział w biegach popularnych, na miejscu startu. O godzinie 14 rozpoczął się bieg senjorów i bieg wojskowy. Długość biegu wynosi 18

k'm. Bieg jest dostępny dla zawodników wszystkich klas od lat 18 począwszy. Start w tym biegu będzie na stoku granatu, a meta u podnóża Antałówki od strony Kozieńca.

Napływ gości liczny. Przyjechali już m. i. z Węgier: Szwab, Rudolf Devari, bracia Strancho-wie, Reichert, Oswald Thörn; z Niemiec: Peschke, Linnert, Kajo da oraz Kosman ze Sp'za, Renner z Austrii, Franciszek Bulak drugi z Morawy, Müller Niemiec z Czech, Schönle, Granzer Niemiec oraz Fmandczyk Delkiet. Dzisiaj przybywa dalszych 12-tu zawodników, między innymi Francuzi i jeden Estończyk.

W zawodach bierze udział kilkadziesiąt zawodników i zawodniczek polskich. Między innymi: Rozmus, Krzeptowski, Lipkowski, Bulak, Kalcicki, Zubek pierwszy, Suleja; panie: Dubieńska i Sch'e.

Jak się ma obliczać nowe czynsze?

Z Warszawy donoszą: Prawdopodobnie stojąc na stanowisku, uchwalonego przez komisję prawniczą projektu noweli do ustawy o ochronie lokatorów, chce wprowadzić pierwszą zasadniczą zmianę, a mianowicie, że

wysokość komornego mały określić nie komisja lokatorska, a główna komisja rządowa, która po wysłuchaniu opinii lokatorów i właścicieli domów, ma przedstawić radzie ministrów uchwały komisji.

Normowanie opłat czynszowych odbywać się będzie co 1—2 miesiące, w związku z wahaniami waluty.

Projekt ten przewidywał obniżenie opłaty mieszkaniowej w ten sposób, że za 1 rb. płacony przed wojną, płać się będzie 100 mk., za 1 koronę austriacką 200 mk., za 1 markę niemiecką 200 mk. Świadczenia mają być liczone osobno, jak dotychczas.

Ten projekt rządowy był przedmiotem obrad Głównej Rady mieszkaniowej. Dyskusji nie wy-

KRONIKA.

WIELKI KONGRES URZED. W KRAKOWIE.

Dzisiaj rozpoczynają się w Krakowie w sali Rady miejskiej obrady zjazdu delegatów związków urzędników państwowych z całej Polski.

W pierwszym dniu obrad delegatów będą podejmowali podwójnym przez miasto w smachu magistratu.

W niedzielę wieczór będą obecni na przedstawieniu „Janoska” Gaiicy w teatrze im. Słowackiego.

CUKIER ZNOWU PODROŻAŁ.

Od wczoraj związek cukrowników podniósł hurtowne ceny cukru z 205.000 na 350.000 za 100 kg. korek kryształu. Odpowiednio do tego na wczorajszym posiedzeniu ekspertów w komisarjacie rządu podniesiono cenę detaliczną z 2200 na 3800 mk. za 1 kg. kryształu.

(d.) Szwedzka działaczka we Lwowie. Jak przed rokiem, tak obecnie bawi w Polsce zanna szwedzka działaczka i dziennikarka pani Wanda

Kto ma armatę?!

Czeskie pisma podają pod takim nagłówkiem wcale nie humorystyczny, owszem całkiem serio zredagowany apel do obywateli, wzywający ich do zgłaszania armat, przechowywanych prywatnie! Apel ów kończy się groźbą: „Kto mając w przechowaniu działo, nie postara się o urzędowe zezwolenie, będzie karany po myśli par. 13 ustawy o ochronie republiki więzieniem od 1 miesiąca do 1 roku. Kto posiada armatę i chwali się tem, popełnia przestępstwo wedle par. 15, ponieważ powinien wiedzieć, że armata może poważnie zaniepokoić udność całego powiatu, a już co najmniej jednej miejscowości”.

Powysze ogłoszenie świadczy o wesołym pojmowaniu przez władze czeskie swoich obywateli, zmierzających do zabezpieczenia należącego spokoju w państwie.

Panna, która potrafi unieść auto i młodzieniec, gryzący żelazo.

Dwie najnowsze sensacje. — Wiedeń szaleje. — Oszusty czy zagadka? — Atletę z Łodzi i panna dająca się przejechać przez auto z 10 osobami.

(Do tytułowej ilustracji).

Wiedeń, ten wygłodniały, zbiedzony Wiedeń, niegdyś stolica potężnej monarchii i miasto beztrioskiej wesołości, obecnie siedziba kilku tysięcy wzbogaconych paskarzy i setek tysięcy przymierających głodem biedaków — dał się mimo ciężkich czasów unieść, porwać jedynej w swoim rodzaju sensacji, czyli „hecy“:

Sensacja napół cyrkowa — napół wkraczająca w sfery zagadnień dotychczas niezbadanych. Najlepsze uczone głowy Wiednia będą się nadaremnie nad rozwiązaniem problemu, jaki nastrożają dwa fenomeny współczesne:

Zygmunt Breitbart i Marta Farra.

„Artyści“ ci popisują się niezwyklej produkcjami, przycem każde z nich występuje niezależnie od drugiego i w innej sali. Wywiązała się nawet między nimi groźna konkurencja, która ludność Wiednia rozszepiła na dwa wrogi, zwalczające się zaciekle obozy.

Zygmunt Breitbart pochodzi, jak wiele wielkości tego świata — prosto z Łodzi, z naszego polskiego Manchesteru. Jest to wspaniałe zbudowany i wcale przystojny mężczyzna, za którym przepada zwłaszcza żeńska część zawsze licznego audytorjum. Popisy jego są istotnie niezwykłe:

Przegryza n'by wata słomkę tegie żelazne łańcuchy, unosi bez śladu wysiłku oibrzymie ciężary, dałe się przekłuwać szpilkami, wbiła uderzeniem dłoni gwóźdź w deskę i t. p.

On wszystko ma mieć podłożę autosuggestywnie i świadczyć, że skoncentrowanie siły woli zdolne jest cuda zdziałać.

Produkcje udawały się znakomicie i ściągały tłumy widzów, dopóki nie zjawił się groźny konkurent w osobie „telepaty“ Hanussena, będącego mimo duńskiego nazwiska zwykłym Morawianinem z M. Schönberg czy M. Ostrau.

Telepata ów zaprodukował swoje „medjum“, pannę Martę Farra. 19-letnią Wiedenkę, dziewczynę dość wależ budowy ciała, która podjęła się wykonać te same „sztuki“, co obrzym Breitbart.

Do teatru Apollo zaczęły teraz ciągnąć istne procesje. Widzowie mogli się przekonać że panna Farra bez wysiłku zgina żelazne sztaby w kabłąk, przegryza gwóźdź,

kładzie się na stole, najeżonym gwóźdźkami i pozwala się przytem obciążać ogromnymi ciężarami i t. p.

Powodzenie panny Farra wywołało zawziętą konkurencyjną u Breitbarta-Samsona, który począł głosić, że jego współzawodniczką jest wyzyskiwana w bezwstydną sposób przez Hanussena, zmuszającego ją w drodze suggestji do przedsięwzięcia ryzykownych i wyzempulających eksperymentów. Hanussen nie pozostał dłużny odpowiedzi, nazywając Breitbarta pospolitym oszustem. Zatarg zaostrzył się i doszło nawet do t. zw. „pyskobicia“ między obu telepatami. Prasa wiedeńska zaczęła się roznamietniać i sypać szałiste artykuły, a skutek był ten, jakiego oczekiwali sprytni entrenceprerzy: Kasa codziennie nabita, powodzenie szalone.

Ostatni „numer popisowy“, jakim panna Farra „wzięła“ publickę wiedeńską usuwając w cień popisy rywala, jest następujący: Kładzie się ona na arenie plecami do góry, a auto-

mieszczący aż 10 pasażerów, przejeżdża przez nią,

nie czyniąc jej żadnej szkody.

Już poprzednie produkcje, przekraczające granice wszelkiej możliwości, leżącej w zakresie sił kobiecych, wzbudziły podziw. Po popisie z autem entuzjazm publiczności wzrósł do zenitu i wywołał ryki zachwytu.

Znow srogi Breitbart zawzięł się i ogłosił światu, że pozwoli się przejechać przez auto,

Pomian-Hajdukiewiczowa celem rozdania różnym instytucjom społecznym zasiłków pieniężnych. Pieniądże były zbierane w Szwecji na polskie cele filantropijne, szczególnie przez Stowarzyszenie „Rädda Barnen“ w Sztokholmie, które już niejednokrotnie zasiłało tak pieniędzmi, jak darami instytucji dla repatriantów. Poza tem pani Pomian zbierała w archiwach materiał, odnoszący się do wojen polsko-szwedzkich i w tym celu także bawiła przez kilka dni we Lwowie, korzystając z informacji dra Aleksandra Czolowskiego oraz z jego cennych zapisków i zbiorów.

(p.) Dacie nam znaczki pocztowe. Mamy już o 20 proc. podwyższoną taryfę pocztową, ale nie uczyniono niczego w tym kierunku, aby publiczności ułatwić uiszczanie tych opłat. Za czasów przed wojennych wszystkie trafikki miały obowiązek sprzedaży znaczków listowych, adresów przesyłkowych i pieniężnych i t. d., że każdy mógł łatwo i bez straty czasu w te artykuły się zaopatrzyć. Obecnie trzeba dla wysłania każdego listu iść specjalnie do urzędu pocztowego, nieraz bardzo odległego i tam ustawiać się w ogonku. Dodać należy, że i dla personelu pocztowego sprzedaż znaczków rzeczywiście jest bardzo wielkim obciążeniem. Czy nie leży w kompetencji odnośnych władz, Izby skarbowej, a może nawet Magistratu zobowiązać napowrót pewne kategorie kupców do trzymania na składzie znaczków pocztowych?

(d.) Siedlisko awantur nocnych. Mieszkańcy ulicy Szajnochy, Sykstuskiej i Kopernika uzalają się, że prawie każdej nocy są niepokojeni awanturami ulicznymi, jakie powodują goście kawiarni „Sans-Souci“. W kawiarni tej, otwartej do późnej nocy dla hazardzistów i prostytutek, gromadzą się różne indywidua, które następnie w stanie pijanym wyszedłszy na ulicę staczają kłótnie i formalne bójkę, a piekielne wrzaski i piski kobiet działy denerwująco na śpiących już mieszkańców. Ubiegłej nocy w czasie takiej awantury goście kawiarni „Sans-Souci“, gdy jakaś kobieta w ulicy Szajnochy rozpaczliwym głosem wzywała daremnej pomocy policji, okoliczni mieszkańcy z okien swoich mieszkań wzywali awanturników do spokoju.

„Enoch Arden“. Enoch Arden posiada rozległą wszechwiatową sławę, jako najwybitniejsze dzieło Alfreda Tennysona, poety - laureata z epoki królów w Włotmji. Poemat ten łączy w sobie rozmaite warunki tej jedynej popularności: bogactwo głęboko wzruszającej treści (osnutej na tle legendy rybackiej) mistrzowski rysunek sytuacji a przede wszystkim klasyczną doskonałość opowiadania i niezrównaną szlachetną prostotę stylu. Całą potęgą muzycznych i plastycznych właściwości stylu Tennysona objawić może dopiero muzyka żywego słowa. „Enoch Arden“ pierwszy raz ukazuje się na naszej estradzie dnia 19 bm. w interpretacji art. recytatorki Kaz. Rychterówny. Ilustrację muzyczną Straussa wykona pianistka J. Elaszewicz - Stojalowska.

Ukarany kawiarz. Dyrekcja policji zarządziła, że kawiarnia „Renesans“, w której onegdaj goście

mieszczące nie 10, ale aż 15 pasażerów. Każdy pasażer musi złożyć 50 tysięcy koron na cele dobroczynne.

Tak więc ta jedyna w swoim rodzaju „heca“, pojedynk atlety ze słabą kobietą, roznamietnia stolice Austrii i trzyma ją w nieustannym naprężeniu. Walnie przyczynia się do tego prasa, poświęcająca obu rywalom więcej miejsca, niż zatargowi o Ruhre lub sytuacji na Wschodzie.

Najlepiej wychodzą na tem dyrektorzy obu scenek, w których produkują się Breitbart i Farra. Im też należy w znacznej mierze przypisać rozdmuchanie tej sensacji do niewidzianych dotychczas rozmiarów, jakich ani Barnumowi nie udało się osiągnąć.

Podajemy prócz podobizn Marty Farra i Breitbarta, główne ich „numery popisowe“, t. j. nieszkodliwe przejechanie panny Marty przez auto i pana Zygmunta z Łodzi, gryzącego sztabę żelazną, jakby to była czekolada od Piaseckiego...

stoczyli krwawą bójkę za nieprzestrzeżenie godzin policyjnych ma być obecnie zamykana już o godz. 1. w nocy, zamiast o godz. 3 nad ranem.

Hazard dalej kwitnie. Policji doniesiono, że onegdaj w szynku Izraela Samera, przy ul. Źródlanej 57, przegrał we ferbla niejaki Józef Kowalski, zam. przy ul. Gródeckiej 37, w towarzystwie Franciszka Krebsa i Jana Żółtawskiego milion marek.

Kupić nie kupić, ale ukraść można. Po wyjściu Grzegorza Juryńca, z Czerlan, zauważyła wczoraj Maria Perlstein, właścicielka sklepu przy ul. Marcina 24a, brak skóry wartości przeszło 100.000 mk. Gdy za Juryńcem wybiegła na ulicę, poszkodowana, ten uderzył ją kilkakrotnie i wyparł się kradzieży. Ponieważ zachodzi podejrzenie, że Juryniec był w spółce z dwoma mężczyznami, którzy równocześnie z nim byli w sklepie, a którzy zbiegli, aresztowano go i osadzono w aresztach policyjnych

Wyrodny synalek. Schapse Kogut, fryzjer, zam. przy ul. Kollataja 7, doniósł policji, że dorosły syn jego Jakób Kogut wszczął z nim wczoraj kłótnię, w czasie której uderzył go kilkakrotnie w twarz. Nieszczęśliwy ojciec, który jest już w podeszłym wieku, skarżył się oprócz tego, że wyrodny syn jego nie po całych dniach nie robi, a pedzony do pracy odgraża się staremu ojcu, że go zabije, a nawet niedawno założył mu chustkę na szyję i chciał go udusić.

NADESŁANE.

Okazja dla rolników.

Ekspozytura Oddziału Likwidacji Demobilis wojskowego „DEMAT“ przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu we Lwowie przy ul. Wałowej 9, ogłasza n'niejszem, iż stosownie do Uchwały Rady Prowincjonalnej z dnia 7. lutego 1923 zostaje zarządzona w czasie od 25. lutego do 31. marca 1923 r. wyłączenie do celów gospodarskich

SPRZEDAŻ W OZOW

i części taborowych z wolnej ręki a znajdujących się w Zbiornicy „DEMAT“ w Przemysłu na Bakończycach. Każdy starający się o kupno powinien wnieść do Zbiornicy „DEMAT“ w Przemysłu — Bakończyce należycie ostatecznie podanie z umotywowaniem i poświadczaniem Urzędu Ominnego, że jest rolnikiem i wozy chce nabyć wyłącznie dla własnego użytku. 8620

Wszystkie władze uprasza się podanie niniejszego do wiadomości zainteresowanym.

Kierownictwo Ekspozytury „DEMAT“
Lwów.

B. arcyksiążę poszukuje posady.

DZIŚ TRUDNO ZNALEŚĆ ZAJĘCIE NAWET HABSBURGOWI.

Byli arcyksiążę Leopold Salwator, o którym niedawno donosiły dzienniki, że wrócił do Wiednia i objął tam stanowisko w pewnej firmie handlowej, donosi obecnie na łamach „Neues Wiener Journal”, że posadę tę stracił już od 1 stycznia br.

i że chętnie podjąłby się lekcji języków: angielskiego, francuskiego i włoskiego, tudzież przekładów z tych języków na niemiecki.

Jak widać z tej wiadomości, nieszczęśliwemu arcyksiążęciu zarobić na chleb powszedni.

NADESLANE.

POWIATOWA KASA CHORYCH WE LWOWIE

podaje do wiadomości, że na podstawie uchwały Rady Kasy chorych z dnia 11 lutego 1923 zostaną podwyższone z dnieniem 1 marca 1923 wszelkie świadczenia pieniężne oraz składki członków do wysokości dziennej płacy ustawowej 6000 mkp.

Celem przeprowadzenia odnośnych zmian w grupach zarobkowych u ubezpieczonych uprasza się PT. Pracodawców o przedłożenie wykazu zajętego personelu z dokładnym oznaczeniem rzeczywicie pobieranych zarobków.

Do zarobku ubezpieczonego obok pensji lub płacy roboczej wliczać należy wszelkie świadczenia w gotówce (premje, tantiemy itp.) i w naturze (mieszkanie, utrzymanie, odzież, opał, światło itp.).

Wykazy te należy przedłożyć najpóźniej do końca lutego 1923.

W razie nieprzedłożenia wykazu, Kasa chorych na podstawie art. 21 i 76 ustęp a) ustawy z 19 maja 1920 Dz. U. Rp. p. Nr. 44 przeprowadzi z urzędu zmianę grup zarobkowych.

Tablice rozszerzonych grup zarobkowych ze składkami i zaliczkami można nabywać — po cenie kosztów własnych — w biurze Kasy chorych, — Lwów, ul. Król. Jadwigi 4, w godzinach urzędowych od 8 do 2.

Lwów, dnia 12. lutego 1923.

Zarząd Powiatowej Kasy chorych we Lwowie.

Kradzieże. Z mieszkania przy ul. Szpitalnej 46, skradziono Stan. Pasudowi bieliznę i garderobę, wartości 2½ milj. marek. — W sklepie Schrebrowej przy ul. Ruskiej 8, skradziono wczoraj Danielowi Wykołymowi, zam. przy ul. Chodkiewicza 9, portfel zawierający 270.000 mkp.

Okradzenie kasy. Onegdaj nieznanymi złodziejami rozbili przy ul. Leona Sapiehy 57 kasę Towarzystwa „Polonia”, z której skradli kilka milionów marek. Dochodzenia w toku.

Morderczy napad pod Msząną. Onegdajszego rano pod Msząną napadli nieznanymi bandyci na robotników kolejowych Jana Szargota i Mikołaja Maćkowskiego i ciężko poranili ich nożami. W drodze do Lwowa Szargot zmarł, Maćkowski zaś w ciężkim stanie odwieziono do szpitala powszechnego.

Ujście matki-zbrodniarki. Onegdaj na dziedzińcu realności l. 25 przy ul. Kurkowej znaleziono nieżywego noworodka. W śledztwie stwierdzono, że matką porzuconego dziecka jest 18-letnia Józefa Kalczyn, zam. pod Dębem l. 15, która aresztowana.

Podrzutek. W bramie domu l. 9 przy ul. św. Antoniego znaleziono 10-miesięcznego noworodka płci żeńskiej.

Czyj zegarek? Zofja Korytko jeszcze w dniu 27 września ub. roku znalazła złoty damski zegarek i złożyła go w depozycie sądowym S. I.

Aresztowanie włamywaczy. Wczoraj ujęto Wład. Kozaka, Mich. Chomińskiego i J. Bubełę, sprawców włamywania i okradzenia w Brzuchowicach willi dra Czerneckiego. Szkoda przez nich wyrządzona wynosi 4 i pół miliona marek.

Koncert Mikołaja Jachny, śpiewaka wielkiej opery w Moskwie we wtorek 20. lutego. Bilety w Reklamie Prasowej (gmach Tow. Muzycz.). 984

Dnia 9 bm. odbył się pogrzeb adwokata dra Adolfa Langerera. Zmarły urodził się w Tarnopolu w roku 1885 i ukończył studia uniwersyteckie we Lwowie, poczem poświęcił się z początku w Tarnopolu a od roku 1912 we Lwowie zawodowi adwokackiemu, w którym słynął jako wybitny cwi-

lista. — Od słodkości żył, studiował i pracował razem ze swoim kolegą szkolnym, dr. Juliuszem Landesbergiem, których od lat dziecinnych łączyły najściślejsze węzły przyjaźni. — Nie mając własnej rodziny pracował z oddaniem całego swojego jestestwa i duszy dla ulżenia nędzy biednych. Wykonywał kilka młodzieńców na dzielnych i pożytecznych obywateli, z których jednego adoptował. Zmarły odznaczał się wybitną bystrością umysłu, którą zachował do ostatniej chwili swojego życia. Śmierć Jego wywołała łkę u tych, którym był podporą i przyjacięciem przez całe swoje życie. — Cześć Jego pamięć!

KOMUNIKATY.

Posiedzenie Koła lwowskiego TNSW. odbędzie się dnia 17 bm. o godz. 7.30 wieczór w sali fizyki gimn. I. (ul. Kubali) z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu. 2) Odczyt dra Fr. Smolki p. t.: „Numerus clausus”. 3) Wnioski i interpelacje.

Z Ogniska nauczycielskiego. W sobotę, 17. bm. odbędzie się w lokalu Ogniska Z. P. N. S. P. (gmach Skarbka, I p.) odczyt p. T. Andruchowicza na temat „Ocena ministerjalnego programu robót ręcznych na podstawie dwuletniego doświadczenia”. Początek o godz. 7 wiecz.

Z Uniwersytetu Ludowego im. A. Mickiewicza. W poniedziałek, 19 bm. o godz. 6.15 przy ulicy Bourlarda 5, wykład inż. Świerczyńskiego pt.: „Istota growtacji” (z obr. świetl.).

Polskie Tow. filozoficzne. W sobotę, dnia 17. bm. odbędzie się o godz. 8 wiecz. w seminarjum filozoficznym Uniwersytetu (gmach posejmowy) posiedzenie naukowe, na którym dr. Kaz. Ajdukiewicz wygłosi odczyt p. t. „O intencji pytania: Co to jest?”. Bezpośrednio po posiedzeniu naukowym odbędzie się Walne Zgromadzenie członków.

Popularne wykłady z higieny. W niedzielę 18 lutego br. o godz. 11 przed południem w kinoteatrze Kopernik odbędzie się odczyt p. t. „Higiena powietrza”, z pokazem licznych przeżrocz.

Kurs dramatyczny dla kierowników Teatrów Włośc. (Lud.) urządzi Związek Teatrów i Chórów Włośc. we Lwowie (ul. Mickiewicza 26) od 1. do 15. marca br. Kurs jest bezpłatny. Pierwszeństwo mają pracownicy oświatowi na polu teatrów amat. wśród ludu polskiego. Kursiści otrzymają bezpłatne pomieszczenie. Zgłoszenia przyjmuje Związek. Nauczyciele szkół powsz. winni wnieść podania do swoich Inspektoratów o udział.

PODKŁAD

na rękę, oję i ochrania na odroczenia „howie — polskie — WP. — chara — specjalistów 522) **TAKSADORSTWA L. NOWOSAD** OBROTOWO-PRZEMISLOWE Lwów, ul. Słowackiego 8. — Telefon 332

Komitet egzekutywy zredukowanych restauratorów zawiadamia interesowanych, iż kłamliwe są rozsiewane wieści, jakoby pan Jan Nowakowski złożył godność przewodniczącego wspomnianego Komitetu. 1000

Z teatrów.

„Bał w operze”. W nowej tej operetce, w której biorą udział najwybitniejsze sily, wielkie pole do popisu będzie miał również cały zespół baletowy, który pod kierownictwem baletmistrza Ciesielskiego przygotowuje cały szereg oryginalnych tańców. Piękne nowe dekoracje wyją z ma'arni Balka i Polwińskiego. Premiera „Bału w operze” którym reżyseruje p. Kuźniowski, dyryguje p. Włodanowicz, odbędzie się we wtorek.

Niedzielne przedstawienia. Teatr Wielki daje w niedzielę po południu „To co najważniejsze” cieszące się dużym powodzeniem, wieczorem zaś operę „Lohengrin”.

TEATR WIELKI.

Sobota 17 lutego o g. 3 „Warszawianka”
Balet „Wesele w Ojcowiznie”.

Sobota 17 lutego o godz. 7. „Gwiazda”, sztuka w 3 aktach Bahra.

TEATR MAŁY.

Sobota 17 lutego o g. 7 „Zabawa w miłość” komedia w 3 aktach Kiedrzyńskiego.

TEATR NOWOŚCI.

Sobota 17 lutego o g. 7 „Za dawnych dobrych czasów”, operetka w 4 aktach Stołza.

JARMARK W KRÓLEWCU.

Dnia 18. b. m. będzie otwarty w Królewcu 6-ty wschodnio-europejski jarmark towarów i prób. Według wiadomości z Królewca, udział w targach wezmą przedstawiciele kół handlowych i przemysłowych z północnych prowincji Polski.

Oprócz tego zapowiedzieli swój udział w targach: Lotwa, Finlandja i Rosja.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Na targu walut kursa znacznie spadły. Sztetlingi obniżyły się o 28.000 dolarów o 6000 punktów. obroty ożywione. W akcjach przemysłowych ruch słaby po kursach naogół chwiejnych.

Chodorowskie ustaliły się przy kursie wczorajszym t. zn. 56000 (w Krakowie 58000 do 60000). Polska Nafta 7150, potem 7200. Oikosa słabsze, z 72000 spadły na 70000, nieef. 66000. Parowozy zakończyły 10600. Zieleniewski początkowo 72000, przejściowo 71000, potem mocniejszy 73000 (w Krakowie 77000 do 79000). Gafota 5400 pod koniec 5350. Rakszawa obniżyła się w cenie, kupowano po 125000. Siersza el. z 5500 obniżyła się na 5000. Pezet 7500. Pocjsk notował 4500. Karpalit z 10500 podrożał na 11500.

Bank Hipoteczny 2000. Akcyjny Bank Związkowy 1000.

Dolary ustaliły się przy kursie 43750 (w Warszawie 40500 do 44750, w Krakowie 41000 do 46000). Czerniowce płacono 195. Berlin wahał się między 215 a 222 i pół (w Warszawie 214 i pół do 217 i pół, w Krakowie 220 do 230). Belgja spadła o 400 punktów i notowała 2300. Budapeszt 18 potem 17, i pół. Holandia obniżyła się do 16800 (w Warszawie 16700 do 16750). Praga znacznie spadła w cenie, przejściowo 1300 pod koniec 1340 (w Krakowie 1250). Parwz z 2600 potaniał na 2500 (w Warszawie 2500 do 2500). Londyn obniżył się o 28000 punktów i zakończył 200000 (w Warszawie 187000 do 208000, w Krakowie 185000 do 200000). N. Jork przy końcu 41000 (w Warszawie 40000 do 44000). Wiedeń z 68 potaniał na 64 (w Warszawie 62 i pół). Zurych notował tylko 8250 (w Warszawie 7900 do 8300). Mediolan 2150. Efektywne marki niem. kupowano po 220 i 225. franki fr. 2625, potem tylko 2550. Za korony czechy płacono 1300.

Tendencja w akcjach chwiejna w walutach baissa. Usposobienie ożywione, zwłaszcza w walutach.

GIELDA NEOFICJALNA.

Przed południem tendencja zniżkowa. Po południu nastąpił krach co do dolarów, które nagle spadły o 5.000 mkp. W godzinę później nastąpiła tendencja nieco zwyżkowa. Ceny wahały się do wieczora.

Dolary amer. 43000 do 43500; 1-ki i 2-ki 42700 do 43200; dolary kanad. 42500 do 42800; 1-ki i 2-ki 42200 do 42500; marki niem. tys. 245 do 255; 10 tysiączki 210 do 212; setki 230 do 235; drobne 225 do 230; leje 205 do 206; drobne 200 do 203; korony czeskie 1350 do 1370; drobne 1340 do 1360; austr. tys. now. em. 700 do 800; star. em. 1500 do 1600; setki now. em. 70 do 75; star. em. 150 do 160; 50 kor. 60 do 70; 20 kor. 20 do 22; 10 kor. 10 do 11; drobne 0.45 do 0.50; austr. stempl. 64 do 65; austr. przekazy 66 do 66.50; ruble 5-setki 4.25 do 4.30; setki Kąćik 14 do 15; setki zwykłe 4.30 do 4.35; 25 rubli 1.10 do 1.15; 10 rubli 0.90 do 1; reszta drobnych 0.40 do 0.50; 250 rubli 20 do 22; dumskie tys. 30 do 35; karbo- wańce 0.90 do 1.10; hrywny 1.10 do 1.20; franki franc. 2700 do 2800; funty szterl. 205000 do 210000; franki szwajc. 8200 do 8500.

Złoto: 20 kor. 210 do 212000; 20 frank. 190 do 193000; 20 mark. 215 do 220000; 10 rubli 248 do 252000; dolary amer. 35 do 38000.

Srebro: korony austr. 3250 do 3300; 5 kor. 16500 do 17000; floreny 8300 do 8600; ruble 14200 do 14600; leje 3200 do 3250.

GIELDA KRAKOWSKA.

Kraków. (PAT). Waluty i dewizy: Dolar St. Zjedn. 44541; franki francuskie 2650; funty szterlingi 200000; marki niemieckie 2; kor. austr. 0.65; czechosłowackie 1200.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (PAT). Waluty: Dolar St. Zjedn. 44750; kanadyjskie 41750; franki francuskie 2500; marki niemieckie 2.22 i pół.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. Tel. wł. (m). Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej waluty zagraniczne i dewizy słabe na całej linii. Papiery publiczne prawie bez ruchu. W dziale akcji ruch duży i obroty ożywione, przy kursie częściowo utrzymanym.

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT). Kursa początkowe: Berlin 0.0270; Holandia 210 i trzy czwarte; N. Jork 513; Londyn 24.98; Paryż 32.10; Medjolan 25.75; Praga 15.77; Budapeszt 0.20; Bukareszt 2.74; Belgrad 520; Sofja 2.95; Warszawa 0.0130; Wiedeń 0.0074 i pół; austr. stemplowane korony 0.0075.

Zawody narciarskie we Lwowie. Komenda hufca harcercskiego Lwów, urządza w niedzielę dnia 18 bm. zawody narciarskie dla harcerczy o mistrzostwo hufca. Trasa: Czartowska Szkoła-Pohulanka. Zbiórka zawodników o godz. 8 rano w lokalu Komendy Hufca, ul. Zimorowicza 1. W razie niepogody zawody się nie odbędą.

WYJAŚNIENIA I PORADY
w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji Lwów, Sokola 4

OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZEŃ
otwarty cały dzień do godziny 7-mej wieczorem bez przerwy. 1010

NAUKA I WYCHOWANIE

Państwo po m. turze sem. poszukuje lekcji. Zgłoszenia Adm. pod „Nauczycielką”. 1003

Nadlesnictwo Zelona poczta Grzymałów poszukuje nauczyciela do II gimn. przerod. i VI. wydziałowej. Podać warunki. 8909

POSADY I PRACA

Agenci podróżujący do uboższej sprzedaży węgla poszukiwani. Zgłoszenia do „Gazety Porannej” pod „M. B.”. 986

Adwokat dr. Margulies w Chodorowie poszukuje natychmiast rutynowego koncyplenta. 997

Pańska pisząca biegle na maszynie poszukiwana. Zgłoszenia w kancelarii adwokackiej, Słowackiego 3, II. p. 9, 6

Zarządca agronomiczny z długoletnią praktyką poszukuje posady od 1-go marca 1923 na ordynarię. Górski, Lwów, Kochan wskiego 1. 77. 969

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Pianino lub fortepian w każdym stanie — kupię natychmiast. Pączkowa Potockiego 10. 985

Młoda krowa tyrolska mleczna z jałówką czterotygodniową do sprzedania. Lwów, Wojciacha 11, folwark Helanka. 998

Dynamo-maszyny, motory elektryczne, liczniki, żarówki, mleczki i zwykłe, materiały instalacyjne korzystnie sprzedaje firma Henryk Sonnenschein, Sienkiewicza 8. 1007

Wszystko do pisania, kasy i urządzenia biurowe kupuje, sprzedaje i zamienia N wac i, Pańska 17. 857

Walc i kapienie mlyńskie poleca M. STEINHAUS LWÓW, KRAJKOWICH 18A. 8227

Tokerule, Heblarki, Strugarki, Wiertarki, Gatry, Lokomobile, Stal, Żelazo, Szyn, Elacha żaluzna, Cyna, Bezki, poleca „Pilot”, Lwów, Batores 4. 633

Oleje maszynowe motorowe, samochodowe, Hil. Badian, Lwów, Janowska 24. 901

Willa dwupiętrowa, pełny komfort, 6 pokoi wolne. Majątek kompletny 800 dziesięcin koło Włodzimierza. Majątek 780 morgów na zachód Przemysła sprzeda Agencja Lwów, Chorążczyzna 1. 27. 898

Tóvote'a, tuszcz 1-a nieobciążony. Hil. Badian, Lwów, Janowska 24. 927

Nadlesnictwo Zelona p. Grzymałów potrzebuje 15 q żółtzi do sadzenia. — Podać cenę. 861u

Nasy skórzane, wiedeńskie I-a, Hil. Badian Janowska 24 Lwów. 954

Janino a przedam. Kamp. ana 15, Müller. Oglądać popołudiu. 950

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Pokój lub dwa z osobnym wejściem dla lekarza poszukuję. Zgłoszenia pod „Dobra zapłata” do Administracji. 1004

Dwóch panów poszukuję pokoju kawalerskiego od 1. in. roś. Listy R. P. Administratora. 995

Akademik Jugosłowianin kończący studja poszukuje mieszkania u szlachetnej i bogatej pani albo wdowy. Zgłoszenia pod „Jugosłowianin” do Adm. 993

Bez pośrednictwa dam mieszkanie 4-5 pokoi od maja lub września. — Warunki pod „Administrator” do Admin. Gaz Por. 901

Pokój kawalerski umeblowany ewentualnie z wiktorem poszukuje magazyn futer Stanisława Wrońskiego Synów, pl. Marjacki 10. 924

Zamienię 2 pokoje z kuchnią w Krakowie na odpowiednie mieszkanie we Lwowie, ewt. dam wikt osobie jednej za odstąpienie 2 pokoi z kuchnią. Władysław Michalski, Lwów, Leona Sapiehy 49/III lub Kraków, Czarnowiejska 13, I. 979

POSZUKUJĘ POKOJU KAWALERSKIEGO, umeblowanego, z osobnym wejściem w śródmieściu. Zapłacę czynsz za kilka miesięcy z góry. Łaskawe zgłoszenia pod L. Ch. do Redakcji „Gazety Porannej”. 924

Na kancelarię adwokacką

dwa piękne pokoje z przedpokojem, w znakomitym miejscu, w pobliżu wszystkich sądów, oddam w zamian za 3 pokoje z kuchnią, łazienką, klozetem w pomieszkaniu, elektryką i gazem. Zgłoszenia do Administracji pod „Kancelarię adwokacką”. 8482

ZGUBIONO — ZNALEZIONO

Utraciłam zaginiony dokument wojskowy z 50 p. Str. kres. Aleksey Jan, Wolica, pow. Żółkiew. 981

MALŻEŃSTWA

Wdowiec izr., lat 46, wysokie stanowisko rządowe pragnie się ożenić. „Dr. B. Z.”. Adm. Porannej. 994

Separowany — nie z własnej winy — z 2 dziećmi, materialnie niezależny, poszukuje tą drogą w celu mat. towarzyszkę życia, inteligentną, realnie zapartującą się na życie, subtelną, możliwie władającą angielskim lub francuskim językiem, bez gotówki ale posiadającą własne obszerniejsze mieszkanie. — Wiek 32-40. Tylko poważne, nieanonimowe zgłoszenia! Dyskrekcja ręczona słowem „Spokojne życie”. Adm. Porannej. 988

ROZMAITE

Z osobą zamożną zrobię zakład. Za 10 lekcji wyuczę gry fortepianowej. Zimorowicza 6, drzwi 3. 1010

PIERWSZORZĘDNY FACHowiec z branży konfekcji damskiej z kapitałem poszukuje spółnika z lokalem. Wiadomość do Adm. pod „FACHOWIEC”. 978

GATTER szybkoobrotowy o rozmiarze 800^{mm} i kompletne urządzenie młyńskie **TOPAS** Lwów, Mickiewicza 22. ze składu okazyjnie 1009

„PŁÓTNO” tkalnia — Lwów, ul. Zimorowicza 20. mienia len i konowie za płótna, cełgi i sukna, dostarcza różnych wyrobów powroźniczych z własnych warsztatów. 4730

Ważne dla pań i panów

Powróciłem z Wiednia i przywoziłem ostatnie modele do przerabiania i farbowania damskich i męskich słomianych kapeluszy **KAROL WEISS**, Lwów, ul. Dominikańska 1. 5. 712

Sklep produktów wiejskich

został otwarty przy ul. Krzywej 11, obok banku Hipotecznego, poleca wszelkie produkta świeże po cenach przystępnych. 9

Piranki dywany, portjery, kapy, materiały meblowe, materace włosienne, chodniki, cersty i linoleum poleca **Skład tapet S. WEISS** Lwów, Sobieskiego 2. 852

Smakosze!

CIASTA DESEROWE fabryki
WIKTOR SCHMIDT i Synowie
we Wiedniu

!! Wszędzie do nabycia !!
Zastępstwo i S.ład główny:

Fl. Krause LWÓW
Skarbkowska 35. 939

Chrześcijańskie poważne Towarzystwo

Handlowo-Przemysłowe z Centralą w Warszawie,
posiadające oddziały w kraju i zagranicą, rozległe
stosunki i pierwszorzędne referencje

przyjmie przedstawicielstwa i reprezentacje

Fabryk i Zakładów przemysłowych na miasto
Warszawę lub Rzeczpospolitą Polską. Łaskawe
oferty sub: „83253” do bura ogłoszeń Teofil
Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115. 8618

* Węgiel drzewny

bukowy RETORTOWY

dostarcza wagonowo do każdej stacji w Polsce

Jakób HAUSMANN

Lwów, Podlewskiego 10. 960

Duży ładny dom

kortorowy w centrum Poznania do sprzedania. Cena odpowiadająca wartości 9.000 dolarów. — Oferty pod „P. 50” do Rudolf Mosse, Poznań, Wroniecka 12. 8576

Czas odnowić przedpłatę

„JAWORÓW”

Fabryka zabawek i galanterji drzewnej

Ska z ogr. por. w Jaworowie,

zaopatrzona we wszystkie nowoczesne urządzenia maszynowe dla robót stolarsko-galanteryjnych, wykonuje wszelkie roboty wchodzące w ten zakres produkcji.

Zamówienia skutecznie odwrotnie.

CENY PRZYSTĘPNE. 826

Owies siewny „Zwycięzca” 1. odsiew

kwalifikowany i atestowany

dostarcza

Bank Rolniczy S. A. w Lwowie

oraz filja w Jarosławiu.

999

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Dr. SCHWARZ b. Sekundaryusz szp. p. waz. Lwów, Słowackiego 4. naprzeciw gł. poczty. Leczenie plam, brodawek, włoś w elektroiza i lampą kwarcową. 1103

Dr. Regina Reichenstein-Nadłowa 657

ordyn. w chorobach skórnych i wener. dla kobiet od 8—9 i 2—4, pl. Halcki 7 (nad Kawiarnią Centr.)

Firanki

Ceraty, Kapry, Dywany,
Karnisze, Linoleum, Tapy,
Story do okien
polecera najtaniej 86 6

E. Kiczales i Marzuja
Lwów, ul. Sykstuska 1. 18.

Dwa wydanie Ugiery Reprodukcyjne

Anglo-araby, gnady i kary, b. dobre i piękne, jednocześnie doskonale wyjeżdżone pod siodeł, nadeszły do stajni, Pi-karska 50. 1 02

Zarząd: STEINBERGSKA
FABRYKA MASZYN
BŁA STEINBERG I SKA
WARSZAWA, WRONIA 20 60
TELEFON 10-27

PIERWSZA W KRAJU FABRYKA
MASZYN GARBARSKICH

PRASY: -EKSCENTRYCZNE
BALANSOWE. TRANSMISJE.
MASZYNY DO CIĄNIĘCIA DRUTU. BEHON. MASZYNY.
GWOŹZIARKI.

Do Sekretariatu

poważnej instytucji bankowej

piszącego(cej) biegle na maszynie z praktyką bankową

ewentualnie ze znajomością języków (niemiecki, francuski i angielski). Posadać obłąnia n-tychmasz. Dkl-dne oferty z caricum vira, odpisami św adectw, referencjami i z podaniem żądanego wynagrodzenia do Administracji za okazaniem kwitu pod „KREDYT”. 1 01

DAJ SWOIM pracownikom do przeczytania: „Sztukę sprzedawania” a prz.konasz się, że praca ich będzie sprawna jezta, a zadwoolenie klientów w eksze. Książka ta zastąpi parę lat praktyki. — Do nabycia we wszystkie ich księgarniach. 814

D. O. K. Nr. VI. Lwów, dnia 12 lutego 1923
Załącznik do L. 5523/V/23.

Podania aspirantów oficerskich o mianowanie ich podporucznikami rezerwy.

Oglašzam rozkaz Pana Ministra Spraw Wojskowych Sztab. Gen. Oddz. V. Nr. 1335/V. O, z dnia 27. stycznia 1923 r.:

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14. IX. 1922 r. w przedmiocie zebrań kontrolnych Dz. Ust. Nr. 85/22 poz. 764. oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych L. 5529/Tin. Dep. X. z dnia 28 XII. 1922 r. wszyscy obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, urodzeni w latach 1883—1899 włącznie zgłaszający się do rejestracji, którzy posiadają stopnie wojskowe aspirantów oficerskich (w b. armji austr. kadeci-aspiranci, w b. armji niem. wszyscy aspiranci oficerscy, w b. armji ros. junkrowie), mają do dnia 1. marca 1923 r. wnosić podania do M. S. Wojsk. w drodze przez przymaężne P. K. U. z prośbą o mianowanie ich podporucznikami rezerwy.

Uwzględniane będą podania tylko tych aspirantów oficerskich, którzy udowodnią, że w zupełności odpowiadają następującym warunkom:

- 1) odbyli co najmniej 1 rok służby czynnej w wojsku;
- 2) posiadają cenzus naukowy przewidziany w ustawie o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów W. P. (ukończenie co najmniej sześciu klas szkoły średniej);
- 3) ukończyli szkołę lub kurs wojskowy, oraz złożyli odnośny egzamin Podania złożone w PKU. po dniu 1 marca 1923 uwzględnione nie będą.

Dowódca Okręgu Korpusu Nr. VI.
8616 Jędrzejewski, generał dywizji

7163

Wyprawy s ubne, koldry, kocce, maderzyny, poszewki, prześcieradła, senniel polecana najtaniej 8545

Kazimierz Skibiński
Lwów, Kopernika 4 (naprzeciw Szkowrona)

Mydła i kamienie myłskie pol-cajki: Riesel, Schlabar, Friedländer, Lwów, Brajerowska 11a. 819

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. M. CHAŁ SALPETER,
Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6. 77

INŻYNIER

O NAJLEPSZYCH KWALIFIKACJACH i bogatym doświadczeniu, ostatnieh 10 lat pierwszorzędnej praktyki w przemyśle naftowym w dziedzinie kopalnianym, fabrycznym i warsztatowym, z pełną znajomością urządzeń rafinarn, od szeregu lat na kierowniczych stanowiskach, obym samodzielnie odpowiedzialnie mieści w służbie technicznej, techn.-admin. lub handlowej. — Zgłoszenia do Administracji dla „Inżyniera naftowego”. 882

Prawdziwe kilimy gliniarskie na ściany i podłogę, nad i przed łóżka, portjery, chodniki, naruty i na otomany i bujaki, poduszki i potrawy można nabyć Dom Kilimów, Lwów, pl. Św. Ducha obok kościoła OO. Jezuitów. 887

Kupujcie złotą pożyczkę

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 8.000 mk. — Z dostawą w miejscu lub przesyłką pocztową 9.000 mk. — Za granicą 10.000 mk. — Redakcja i Administracja: Lwów, ulica Sokola 4. — Telefon Redakcji 15. — Telefon Administracji 291.